

**Univerzita Karlova v Praze,
Katedra germanistiky na Pedagogické fakultě**

**Posudek diplomové práce
Bc. Terezy Krulové**

Posudek vedoucí práce

**Propojení žánrů společenského románu a fantazy na příkladu tvorby Kirsten Boie.
Didaktická adaptace románu „Alhambra“**

Celková charakteristika práce

Předkládaná diplomová práce Terezy Krulové má syntetický charakter, což znamená, že kromě převažující oblasti didaktiky literatury obsahuje také dílčí zkoumání z literární vědy, ve kterém se diplomatka soustředí na klasifikaci žánru románu „Alhambra“ od současné německé spisovatelky Kirsten Boie. Tato autorka je proslulá jak problémově orientovanými romány pro mládež, tak nekomplikovanými prózami a obrazovými knihami určenými malým dětem a mladším dětským čtenářům. Přesto, že se jedná o spisovatelku klíčového významu, nebyla její díla dosud přeložena do češtiny. V seznámení s prózou dosud nepřekládané autorky spočívá první přínos předkládané diplomové práce. Hlavním přínosem je vytvoření alternativního didaktického materiálu vycházejícího z výše zmíněného románu. Ten lze přiblížit jako společensky angažovanou fantazy. Vypráví se zde se o cestě v čase propojující současnost s minulostí, přičemž obě časové roviny zastřešuje jedno a totéž téma: náboženská a kulturní tolerance.

Práce má nestandardní podobu. Přináší celkem dvě možnosti didaktické adaptace jmenovaného románu. Příloha v podobě samostatného svazku je kompletním samostatně vytvořeným výukovým materiálem spojujícím výuku němčině jako cizímu jazyku se základy společenských věd a dějepisem. Tento materiál je také největším přínosem práce.

Členění práce a formální náležitosti

Práce je rozdělena do následujících částí (nikoliv kapitol). Jsou jimi:

- úvod;
- teoretická východiska práce s literaturou ve výuce cizího jazyka (Literaturou k výuce cizího jazyka aneb Několik zamyšlení nad literaturou jako prostředkem výuky cizího jazyka);
- práce s románem „Alhambra;“
- román „Alhambra“ jako alternativní výukový materiál;
- shrnutí (v českém i cizím jazyce);
- závěr;
- seznam literatury;
- sekundární prameny;
- přílohy;
- průvodní prezentace k představení knihy;
- didaktický alternativní materiál (didaktický projekt jako zvláštní příloha práce ve formě samostatného svazku).

Práce je napsána v českém jazyce, má celkem 78 stran textu.

Didaktický projekt má 68 stran.

Komentáře k jednotlivým částem práce

Práce je kompaktní, napsaná s přehledem, logicky strukturovaná.

V úvodní teoretické části, která je věnována obecným poznatkům o práci s cizojazyčnou literaturou pro mládež ve vyučování, diplomantka prokázala, že se dokáže orientovat v odborné literatuře, citovat z této literatury, parafrázovat ji a nalezené informace dále rozvíjet vlastními reflexemi. Citace ze sekundární literatury jsou uváděny v souladu s požadovanou normou.

Tereza Krulová v této části práce přibližuje krásnou literaturu nejen jako prostředek motivující k osvojování cizího jazyka, ale zároveň jako vhodný prostředek k seznamování s cizími dějinami a kulturami. Literaturu vykládá také jako prostředek k vědomému poznávání a rozvíjení sama sebe. Jedná se o cenný, téměř nadstavbový přístup, který přibližuje oblast didaktiky pedagogice a filozofii.

Most mezi teoretickou částí a didaktickou adaptací románu tvoří pasáž věnovaná Kirsten Boie(ové) a žánrové specifikace románu „Alhambra.“ Ve srovnání s ostatními částmi se jedná jen o malý, avšak zcela zásadní díl práce.

Práce je zakončena zkrácenou podobou doprovodného projektu, který je v kompletní podobě přiložen jako samostatný svazek. Znamená to, jak už bylo výše zmíněno, že Tereza Krulová vypracovala za účelem své diplomové práce celkem dvě formy adaptace jednoho a téhož románu s cílem ukázat, že práce s kompletním literárním dílem ve vyučování cizímu jazyku je možná v různé podobě, za různých podmínek a s různým přístupem učitele i různou zkušeností žáků s cizojazyčnou četbou.

Navazující kapitola *Didaktický manuál* připomíná metodickou příručku, podle níž jsou uvedeny pokyny pro práci s následujícím didakticky adaptovaným románem.

Přiložený románový průvodce (samostatně svázaná příloha práce) zohledňuje stejně jako kratší verze didaktizace románu, která je přímou součástí práce, interdisciplinární přístup k osvojování literatury.

Stěžejní částí literárního průvodce sestaveného diplomantkou je průřez románem. „Průvodce románem“ na sebe jako virtuální osoba bere úlohu auktorialního vypravěče. Seznamuje čtenáře s dějovou linií románu, kterou doplňuje kratšími i rozsáhlejšími ukázkami nezjednodušeného původního textu románu. Ten je opatřen interaktivním slovníčkem. Interaktivnost je v tomto případě zastoupena různými formami práce se slovní zásobou, které jsou v didaktickém materiálu nabídnuty. I přes veškerou názornost, o níž diplomantka usilovala, je nutné připustit, že ani předložené projekty nemohou vzhledem ke složitosti či neobvyklosti románu schopny nahradit „živý kontakt“ s knihou. Každému učiteli, který by si projekt chtěl vyzkoušet v praxi bych doporučovala, aby si knihu alespoň prolistoval. Toto doporučení mohlo být v práci s patřičnou argumentací zastoupeno výrazněji.

Práce je vypracována v českém jazyce a doplněna shrnutím v jazyce německém, které je na odpovídající jazykové úrovni. Seznam literatury je odpovídající a je vypracován v souladu s požadovanou normou.

Nedostatkem, který je bohužel zřejmý již při prvním pohledu na práci, je místy nedotažené pojmenování kapitol a jejich řazení (i v obsahu). Lze se domnívat, že se diplomantka až příliš spolehla na automatické generování obsahu. Je možné, že ve finalizaci došlo k nežádoucímu prolnutí názvů ze dvou posledních verzí práce. Domnívám se, že kapitola 2 měla v pracovní verzi název *První seznámení s autorkou a románem* a kapitola 3 *Práce s románem „Alhambra.“* V konečné verzi předkládané práce se však kapitoly 2 a 3 bohužel jmenují téměř identicky. Kapitola 2 je nazvána *Práce s románem Alhambra od Kirsten Boie*, kapitola 3 *Práce s románem „Alhambra.“* Navíc zde není dodržena grafická podoba titulu. *Závěr* by měl předcházet *Shrnutí*, což zde rovněž není dodrženo.

Celkové hodnocení

Předkládaná diplomová práce vykazuje všechny náležitosti a i přes výše zmíněná víceméně formální pochybení odpovídá požadavkům, které jsou na diplomovou práci kladeny. Je inovativní a v tom spatřuji její hlavní přínos.

Práci Terezy Krulové *Propojení žánrů společenského románu a fantazy na příkladu tvorby Kirsten Boie. Didaktická adaptace románu „Alhambra“* doporučuji ji k obhajobě.

Náměty k diskuzi při obhajobě

- Které další romány od Kirsten Boie jste četla a co Vás dovedlo k rozhodnutí didakticky adaptovat právě román „*Alhambra*“?
- Román je uvozen úryvkem z dramatu „*Moudrý Nathan*“ od G. E. Lessinga. Lze říci, že problematika interkulturality a náboženské tolerance je dnes (a nejen v Německu) velmi aktuální. Znáte nějaké další dílo, které s touto problematikou, a potom i konkrétně s dílem „*Moudrý Nathan*,“ pracuje?

Praha, 22.8.2015

PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.